

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Первий Г.Л.

«31» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історіографія та історіософія»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Рівень вищої освіти.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Соціальна антропологія
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	4 семестр (7 та 8 чверті)
Мова викладання	українська

Викладач: проф. Василенко В.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Історіографія та історіософія» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія» спеціальності 032 Історія та археологія / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. – Д.: НТУ «ДП», 2023. – 16 с.

Розробник:

Василенко Віталій Олександрович, професор кафедри історії та політичної теорії, доктор історичних наук, професор.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 032 «Історія та археологія» (протокол №4 від 30.08.2023 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Соціальна антропологія» спеціальності 032 Історія та археологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф6 «Історіографія та історіософія» віднесено такі результати навчання.

Програмні результати навчання	
Шифр ПРН	Зміст
РН3	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
РН4	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
РН5	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
РН7	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти сучасних уявлень про принципи та методи історичного пізнання, основні етапи розвитку історичного знання та його сучасні тенденції, вмінь працювати з науковими текстами та використовувати їх у якості історіографічних джерел.

Реалізація мети вимагає трансформації дисциплінарних результатів навчання та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
РН3	РН3.1-Ф6	знати основні принципи та методи історичного пізнання
	РН3.2-Ф6	знати основні факти історії розвитку історичного знання, його особливості в різних країнах у різні періоди
РН4	РН4.1-Ф6	критично оцінювати авторські погляди та концепції, вести аргументовану дискусію
РН5	РН5.1-Ф6	вміти працювати з науковими текстами та використовувати їх у якості історіографічних джерел
РН7	РН7.1-Ф6	визначати вплив політичних, суспільно-економічних, ідеологічних факторів на практику історіописання

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф3 Вступ до спеціальності	Засвоїти основи понятійно-категоріального апарату сучасної історичної науки.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години							
	денна			вечірня		заочна		
	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	135	51	84	-	-	-	-	-
практичні	45	17	28	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	180	68	112	-	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Усього, годин
	ЛЕКЦІЇ	135
РН3.1-Ф6	1. Поняття та сутність історіографії та історіософії. Об'єкт, предмет та методи історіографії. Основні історіографічні поняття.	7
РН3.2-Ф6, РН4.1-Ф6, РН5.1-Ф6, РН7.1-Ф6	2. Міфологічна свідомість. Циклічні та лінійні уявлення про час. Китайська історіографічна традиція. Зародження історичної свідомості на Близькому Сході.	6
РН3.2-Ф6, РН4.1-Ф6, РН5.1-Ф6, РН7.1-Ф6	3. Становлення історіописання в Давній Греції. Римська історіографія. Розквіт та згасання античної історіографічної традиції.	10
РН3.2-Ф6, РН4.1-Ф6, РН5.1-Ф6, РН7.1-Ф6	4. Вплив християнства на уявлення про історію та становлення нового типу історіописання. Теоцентризм та телеологічність. Поява світського історіописання та "національних" хронік у пізньому Середньовіччі.	6
РН3.2-Ф6, РН4.1-Ф6, РН5.1-Ф6, РН7.1-Ф6	5. Ренесанс: секуляризація та гуманізація історичної свідомості; індивідуалізація категорії часу; повернення до уявлень про циклічність історичного процесу.	5
РН3.2-Ф6, РН4.1-Ф6,	6. Релігійна Реформація, утвердження раціоналістичного світогляду та його вплив на уявлення про історію. Початки критичної історіографії	5

PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	“ерудитів”. Болландисти та “Acta Sanctorum”; Ж. Мабійон. Поняття історичного процесу в концепції Дж. Віко. Ідея розвитку людства за спіраллю.	
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	7. Філософія західноєвропейського Просвітництва та формування уявлень про історичний прогрес.	6
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	8. Криза Просвітництва та “романтичний переворот”. Історіософія Й.-Г. Гердера. Загальні риси історіописання доби романтизму.	6
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	9. Німецька філософія кінця XVIII – початку XIX ст. про сутність та завдання історії. Філософія історії Г.-В.-Ф. Гегеля.	5
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	10. Становлення історії як наукової дисципліни. Теоретико-методологічні погляди Л. фон Ранке.	5
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	11. Становлення національних історіографій у країнах Західної Європи.	6
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	12. Становлення національних історіографій у західних і південних слов’ян та в Росії.	5
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	13. Вплив етнографічних та фольклорних студій на розвиток українського історіописання. Д. Бантиш-Каменський та М. Маркевич. “Харківські романтики”. Історичні погляди М. Гоголя.	5
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	14. Початок наукових студій над українською історією. М. Максимович. М. Костомаров. П. Куліш. В. Антонович та Київська школа істориків.	6
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	15. Загальні риси позитивістської методології. О. Конт. Г. Спенсер. Економічний та географічний детермінізм. “Історичний матеріалізм” (К. Маркс та Ф. Енгельс).	10
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	16. Позитивізм у національних історіографіях європейських країн (друга половина XIX ст.). “Великі національні історії” та “гранд-наративи”. Опозиція позитивізму в німецькому історіописанні.	6
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	17. Криза позитивістської історіографії на межі XIX-XX ст. та її сутність. “Неоромантизм”. Філософська історія: О. Шпенглер, А. Дж. Тойнбі.	6
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	18. Спроби утвердження історії як окремої сфери пізнання. Німецьке неокантіанство. Баденська школа.	5
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	19. Суб’єктивний історизм: Б. Кроче, Р. Дж. Коллінгвуд. К. Поппер та його критика історизму.	6
PH3.2-Ф6,	20. М. Блок та Л. Февр. “Школа «Анналів»” та становлення “нової	5

PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	історичної науки”. Друге покоління “Школи «Анналів»”: “історія без людини”. Кліометрика (квантитативна історія).	
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	21. Третє покоління “Школи «Анналів»”: нова антропологізація. Мікроісторія та історія повсякденності.	4
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	22. Вплив постмодернізму на сучасне історіописання. Г. Вайт та “лінгвістичний поворот”. “Нарративна філософія історії” (Ф. Анкерсміт).	5
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	23. Орієнталізм та постколоніальні студії. Гендерні студії. Постгуманітаристика. Криза постмодернізму.	5
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ		45
PH3.2-Ф6, PH4.1-Ф6, PH5.1-Ф6, PH7.1-Ф6	1. Давньоруський епос та історико-літературні твори Київської Русі. Літописання та вплив на нього візантійської історіографічної традиції.	5
	2. Літописи Великого князівства Литовського (“білорусько-литовські”). Регіональне літописання. “Кройніка” Феодосія Сафоновича. “Київський Синописис”. “Козацькі” літописи.	6
	3. Розвиток українського історіописання у XVIII – на початку XIX ст. Антикварний напрям. “Історія Русів” та її значення.	6
	4. М. Грушевський та його концепція вітчизняної історії. Інтелектуальна та організаційна роль Грушевського в розвитку української історичної науки.	6
	5. Становлення державницького напрямку в українській історіографії.	8
	6. Еволюція історичної науки в УРСР. Розвиток української діаспорної історіографії.	8
	7. Стан сучасної вітчизняної історіографії та перспективні напрями її розвитку.	6
РАЗОМ		180

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об’єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good

60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольних та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
	Комунікація	
♦ донесення до фахівців і нефахівців	Вільне володіння проблематикою	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; здатність робити висновки та формулювати пропозиції</p>	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p>	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	<ul style="list-style-type: none"> - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle та MS Teams.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Голиш Г.М. Історія історичної науки від найдавніших часів до кінця XIX століття: підручник для студентів ВНЗ зі спеціальності «Історія». – Черкаси: Вертикаль, вид. Кандич С.Г., 2015. – 260 с.
2. Гудзь В. Історіографія Голодомору 1932-1933 років в Україні: монографія. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. – 1153 с.
3. Івангородський К.В. Етнічна історія східних слов'ян у сучасній історіографії (український, білоруський і російський дискурси). – Черкаси, 2018. – 422 с.
4. Історіографічна класика. Антологія української історичної думки XIX–XX ст. / Відп. ред. і авт. вступ. слова В. Смолій; авт. супровід. статей, укладач приміток, коментарів, покажчиків і бібліографії О. Ясь. – К.: НАН України. Ін-т історії України, 2020. – 600 с.
5. Зашкільняк Л. Про «важку» історію та її писання (методологічні зауваги) // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Вип.21. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2018.
6. Зашкільняк Л. Про історичне мислення та роль історика у сучасному світі // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2015. – Вип.16. – Ч.1.
7. Зашкільняк Л. Про свободу і обмеження в пізнанні минулого: українська історіографія на початку XXI століття // Харківський історіографічний збірник. – Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. – Вип.15.
8. Зашкільняк Л. Теоретичні питання сучасної історичної політики в Україні // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Вип. 24. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2020.
9. Зашкільняк Л. Українська історіографія у міжвоєнній Польщі: організаційні та методологічні аспекти // Вісник Львівського ун-ту. Серія історична. – 2014. – Вип.50. – С.55-72.
10. Калакура Я.С. В'ячеслав Липинський та його доба // УІЖ. – 2017. – №3.
11. Калакура Я. Зміна поколінь істориків як методологічний та світоглядний діалог в українській історіографії (кінець XIX – перше двадцятиріччя XXI ст.) // УІЖ. - 2020. – Ч.4.
12. Калакура Я. Історіографічні студії Михайла Грушевського: досвід і уроки // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Вип. 17. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2016.
13. Калакура Я. Комплекс «совковості» пострадянської історіографії // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2015. – Вип. 16. – Ч. 2.
14. Калакура Я. Конструювання образу ворога як технологія маніпуляцій російської історіографії та пропаганди // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Вип. 18. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2016.

15. Калакура Я. Українська та зарубіжна історіографії в рецепціях Тараса Шевченка // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Вип. 13. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2014.
16. Калакура Я. Цивілізаційні орієнтири новітньої української історіографії // Історіографічні дослідження в Україні / Ред. кол.: В.А. Смолій (голова), О.А. Удод (відп. ред.), О.В. Ясь (відп. секр.) та ін. – Вип. 24. – К.: Інститут історії України, 2014.
17. Лебедева Ю.О. Українські історики діаспори та їх внесок в історіографічні дослідження Руси-України // Наукові праці історичного факультету ЗНУ. – 2015. – Вип.43. – С.256-259.
18. Яремчук В.П. Українська історіографія: суспільно-політична історія: посібник. – Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2017. – 288 с.
19. Ясь О. «Великі повороти» соціогуманітарного знання в історії історієписання ХХ ст.: українська проекція // УІЖ. – 2018. – № 5. – С. 107–135.
20. Ясь О.В. Історик і стиль. Визначні постаті українського історієписання у світлі культурних епох (початок ХІХ – 80-ті роки ХХ ст.). – Ч.1-2. – К., 2014. – 587+650 с.
21. Ясь О.В. «Колективний чоловік» на авансцені історії: соціологізація минувшини в дослідницьких практиках М. Грушевського // УІЖ. – 2014. – № 6. – С. 123-148.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історіографія та історіософія»
для бакалаврів освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія»
зі спеціальності 032 Історія та археологія

Розробник:
Василенко Віталій Олександрович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19